

Izhaja trikrat na teden v šestih izdankih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerje izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane s uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrta leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez depozitane naročnine se ne odzivimo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglašni in poslanice

se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obseznih 5 do 6 pol ter stane vsakoletno 1 gld. 80 kr. — Oglašje v „Slov. knjižnici“ se računja po 20 kr. petih vrstah.

Spletna volilna pravica.

Deželni zbor dolnjeavstrijski je prvi sklenil tajne in neposredne ali direktne volitve; za njim je prišel na vrsto — kranjski. Zaradi tega so se enako vršile tudi letošnje volitve v državni zbor.

Toda letošnja skušnja nas je poučila, da je ta sprememba bila ponajveč v korist — nazadnjastvu. Ljudstvo se ni bilo zrelo za tako svobodnomiselno napravo, zato je odločeval in zmagal terorizem — iz farovžev. Politikujeti nunci so strahovali ljudi izpred oltarja in v spovednicah s — peklom in vicami, z vsemi angelji, svetniki in hudiči. Večina starejših volilcev niti pisati ne zna, zato pa so nunci imeli čez glavo opravila z volilnimi listki. Ni prišla do izraza prava ljudska volja, marveč le volja — farovžev.

Vkljub temu je sklenil v soboto tudi deželni zbor češki enako volilno pravico. Toda prebivalstvo na Češkem, bodisi češko ali nemško, pa je na veliko višji stopnji nego v drugih deželah. Zato bodo tam tajne direktne volitve jasnejši pojav ljudske volje. — Sprva je predlog glasil tako, da vsaka občina že z 250 prebivalci bodi tudi volišče samo zase, ali vlada je zahtevala 500, čemur se je deželni zbor udal.

Četrta dežela naj bi bila — naša goriška. Tudi naš deželni zbor se bo bavil s tem vprašanjem. Klerikalcem se jako mudi — in to je znamenje, da nameravajo nekaj slabega, ali to nas mora buditi k pozornosti.

Mi nismo le za tajno in direktno volitev, marveč tudi za splošno in enako volilno pravico. V tem smislu se mora rešiti to vprašanje, kajti to je najširša oblika moderne volilne reforme! Flikarij ne maramo, jih tudi ni potreba! Ako smo dozoreli za tajno in direktno volilno pravico, smo tudi za splošno in enako!

Ta prememba edino pri nas bi bila opravičena v namen, da bodo pripuščene k volitvi najširše ljudske mase! Kdor je 24 let star, zna pisati in čitati, naj tudi voli deželne in državne poslance! To je najširša in najsvobodnomiselnejša podlaga, — vse drugo pa je le — voda na mlin reakcije, v prosep klerikalnemu terorizmu!

Ta sprememba zahteva studij! Z njo se spremeni razmerje med Slovenci in Lahi, ali bo imela velik vpliv tudi na državno-zborske volitve, ker potem se bo enako volilo tudi v državni zbor! Spremeni se razmerje med zastopniki posamičnih dosedanjih volilnih skupin, ki je krivično. To krivico treba popraviti! — Pred vsem je potrebno, da bodo kraji Solkan, Cerkno, Komen in tudi Sv. Križ (radi stare pravice) uvrščeni v skupino mest in trgov za državni zbor (za deželni je to brez pomena, ako bi ne dobili radi tega še enega poslanca!)

Tu smo se dotaknili le ob kratkem tega znamenitega vprašanja! Seveda bi bilo dobro, sprejeti v zakon tudi določila, kako kaznovati nemoralno teroriziranje volilcev v — cerkvah, v spovednicah. Zato — pozor poslanci! Proučite to vprašanje, le prenegliti se ne, da se ne bodo klerikalci smejali v pest! Dosedanja skušnja drugod bodi naša učiteljica!

Dva vzorca.

Klerikalizem hoče sloneti na moči in vplivu farovža in sole. Da je farovž v službi klerikalizma, temu se ni prav nič čuditi. Naši slovenski cerkveni visoki dostojanstveniki so prvi in najbolj goreči razsirjevalci klerikalizma, menda na celem svetu, zato je umevno, da mora za njimi tudi vsa armada, katero imajo na razpolago. Da pa je ta armada zanesljiva, za to skrbita v glavnem pouk in vzgoja v semeniščih, iz katerih izhajajo leto za letom le vročerkvni, političnega boja zeljni kapuni in ne več namestniki Kristovi z naukom o ljubezni do bližnjega. — Starejši duhovniki se morajo nolenovolens spoprijaznjevati z novo „strujo“ ter tudi udarjati v politični boj, ker diplomatski namigljaji iz Gorice naravnost tako velevali. In tako vidimo zbrano duhovščino pod praporom klerikalizma v boju proti vsakemu pravemu napredku — percentni stavek one duhovščine, ki je navzlic pritisku od raznih strani ostala trdna na pravem potu duhovniške službe, pa se krči tako, da ga kmalu več ne bo. Je tudi umevno. Pritisk od zgoraj, pikanje od sobratov, strah, ostati večno le kaplan itd., so okolščine, ki prisilijo tudi

sicer drugače pametnega duhovnika, da krene s prave poti ter stopi v vrsto klerikalnih bojnikov.

Tako je s farovžem in slično bi radi imeli z ljudsko solo. Nekdaj je bila ljudska sola pod komando iz farovža, sedaj sicer ni več tako, ali ker ni, kopni duhovščina in si prizadeva z vso močjo, dobiti ves vpliv nad ljudsko solo, da bi se vršila vsa vzgoja prebivalstva po deželi izključno le tako, kakor to želi predpisi klerikalizma. Število klerikalnih učiteljev po Slovenskem je sicer malo, ali vendar so med nami tudi klerikalni učitelji, ki delajo „vzajemno“ s kaplani in župniki v soli in izven sole tako, kakor hočejo ti slednji. Za plačilo seveda ne izostaja povabilo na kosila v farovž itd. Na to stran delajo nunci z vso silo, dobro vedoč, da ako dobé v svojo oblast učitelje in z njimi ljudsko solo, jim pripade samo po sebi po vzgoji in naukih v soli in v cerkvi tudi vse drugo gospodarstvo v občini, pred vsem upravnost in odločilnost na občinsko upravo. Niso neumni taki načrti! —

Tako hočejo imeti povsodi, in tako že imajo ponekod. V krajih, v katerih cvete klerikalizem, kjer stojita farovž in sola v njegovi službi, tam cvete bujno nevednost in podivjanost, tam je doma pa tudi demoralizacija, katere slednja se drži čudovito klerikalnih matadorjev po vseh deželah.

In naša goriška dežela ima to srečo, da hrani v sebi dva vzorca, vzorec farovža in vzorec sole na strogi „katoliški“ podlagi. — Tisti vzorec farovža stoji v Pliskovici, tisti vzorec sole pa v Šempasu. — Kaj se godi v farovžu v Pliskovici, je našim čitateljem znano, kaj se godi v soli v Šempasu pod vodstvom znanega „Sloveskarja“ Rustje, to tudi vedo naši čitatelji. To, kar je „razlagati“ v soli, je spravilo tega moža v preiskavo, katere posledicam ne uide.

Klerikalizem uči, da smejo njegovi pristaši delati vse, kar si bodi, tudi nedovoljene reči, samo da imajo pred očmi namen: delati za klerikalno stvar, ali kakor se lepše in toliko bolj zapeljivo za kmeta glasi: za sveto vero. Ker je vse dovoljeno, radi tega tudi vidimo v vrstah klerikalcev toliko hinavcev, pijancev, po-

divjancev, razbojnikov in tolovajev, toliko demoralizovanega ljudstva. Vse je dovoljeno, vse v večjo čast Božjo! In ker je vse dovoljeno, je dovoljeno tudi uganjati reči, ki so v nasprotju z moralo; to vidimo v Pliskovici v farovžu, v Šempasu pa v soli, od koder se širi med ljudstvo javno pohujšanje.

Ako bi klerikalci prodirali v naši deželi, potem bi nastalo še več Pliskovic in še več Šempasov, v katerih prvih bi videvali po dnevi in po noči tako mične javne prizore, kakor je bil oni ob mesečnem avilu, v „Tutti frutti“ opisan, in v katerih drugih bi se na pr. poučevala mladina, kdaj je bil kdo rojen, tako „naturalistično“ — nesramno, kakor zna to Rustja. Župnik Grča ve, kaj se godi v šempaski soli, ali vseeno sta z Rustjo „debeli prijatelja“, in on ga šeli na vse strani! — S tem pa odobrava to, kar Rustja počenja. — Harmonija farovža s solo na „katoliški“ podlagi! —

Ne bomo pisali dalje o tem žalostnem poglavju iz sedanje klerikalne zgodovine na Goriškem, marveč samo opozoriti smo hoteli, da imamo v deželi dva vzorca, to je vzorec farovža in vzorec sole na strogi „katoliški“ podlagi, in da bi utegnili dobiti povsodi take farovže in take sole, kakor sta označena, ako bi pustili klerikalizmu, da bi se razvijal po deželi tako, kakor hočejo visoki cerkveni dostojanstveniki v Gorici.

Samo to in nič drugega smo hoteli za danes reči na tem mestu!

Interpelacija

deželnega poslanca g. dr. Henrika Tume in tovarišev na Nj. E. gospoda naučnega ministra zastran imenovanja novega ravnatelja na c. kr. realki v Gorici, stavljen v seji dne 6. t. m.

Uradna „Wiener Zeitung“ je objavila razpis ravnateljskega mesta na c. kr. realki v Gorici (— doslovno: an der k. k. Oberrealschule mit deutscher Unterrichtssprache in Görz —) in to brez vsake klavzule in brez pogoja, da mora prosilec znati tudi deželna jezika slov. in laski.

V naši kronovini stanujeta kompaktno le dva naroda, slovenski in laski. — Zato je nemška realka v Gorici na sebi že

Quo vadis?

Roman.

Poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dolge.)

Krič „Rim propada!“ se je čul neprestano iz ust množice, in zdelo se je, da pogin mesta smatrajo ob enem tudi za konec vsake vlade in vseh vezi, ki so družile doslej ljudi v jedno celoto.

Postopajoči prostaki, med katerimi je bilo največ sužnjev in divjih priseljencev, se niso dosti brigali za rimsko vladno, ker samo njen propad jih je mogel oprostiti dosedanjim verig. Povsod se je širilo nasilje in grabež. Zdelo se je, da samo prizor gorečega mesta še obrača na se pozornost ljudi ter zadržuje klanje, ki se ima začeti takoj, ko se Rim spremeni v prah in pepel. Blizu sto tisoč sužnjev, pozabivših, da ima Rim razum templov in obzidja se nekoliko desetletij legij na vseh straneh sveta, je čakalo samo gesla in poveljnika. Že so se jeli spominjati imena Spartakovega, toda Spartaka ni bilo — med tem so se meščani jeli zbirati in oboroževati, s čemer se je kdo mogel. Najneverjetnejše novice so se širile ob vseh mestnih vratih. Nekateri so trdili, da Vulkan na Jupiterjevo povelje ugonoblja mesto z ognjem, ki prihaja izpod zemlje; drugi, da je to maščevanje Veste za vestalko Rubrijo. Ljudje, osvojivši si to prepričanje, niso hoteli ničesar rešiti, marveč so hoteli v svetišča ter prosili bogove usmiljenja. Toda še najbolj se je ponavljala govorica, da je cesar zapovedal zažgati Rim radi tega, da se reši

smradu iz Subure ter potem pozida novo mesto z imenom Neronovim. Pri pomisleku na to se je polasčevala vseh jeza, in ko bi se bil hotel okoristiti s tem izbruhom sovraštva, pa bi bila Neronova ura za jedno leto poprej odbila.

Ljudje so tudi govorili, da je Nero znozel in da vsak hip zapove pretorijancem in gladijatorjem, naj planejo po ljudeh ter prično splošno klanje.

Nekateri so prisegali pri bogovih, da so bile zveri iz vseh vivarijev izpuščene na cesarjevo povelje. Na ulicah so se šetali levi z gorečimi grivami, razjarjeni sloni in zubri, ki so ugonobljali cele tolpe ljudi. Bilo je v tem nekoliko resnice, kajti na nekaterih mestih so sloni pri pogledu na bližajoči se požar razdrli vivarije ter dospeli na svobodo, drvili v divjem diru na nasprotno stran, ugonobljajoči vse pred seboj kakor vihra. Splošno se je širila novica, da je deset tisoč oseb poginilo v ognju. Drugi so poginili drugače. Bili so taki, ki so zgubili vse svoje premoženje, ali svojemu srcu najdražja bitja, pa so se prostovoljno vrgli v plamen. Druge je zadušil dim. Sredi mesta, med Kapitolum od jedne strani in Kvirinalom, Viminalom in Eskvilinom od druge strani, kakor tudi med Palatinom in Coelijo, kjer so bile najgostejše ulice, se je vnel požar nakrat na več straneh, da so tolpe ljudi, bežeče na jedno stran, naletele nepričakovano na drugi strani na ogenj ter umirale strašne smrti v tem ognjenem morju.

V tej stiski, strahu in trepetu niso ljudje naposled niti vedeli, kam naj beže. Pota so bila zamašena z razno prtljago in na nekaterih mestih popolnoma zaprta. Oni, ki so se rešili na trge na onem mestu, kjer je pozneje, stal amfiteater flavijanski, poleg templja Zeme, poleg Livijinega stebriča poleg templov Junone in

Lucine med Clivom Vibrijem in starimi vratmi eskvilinskimi, so bili obkoljeni z morjem ognja ter so poginili od vročine. Na krajih, kamor plamen ni segel, so našli na sto trupel spremenjenih v oglje, dasi so nesrečneži odtrgali kamenite plošče iz tlaka, hoteči se pod njimi skriti, zakopavši se do pasu v zemljo. Niti jedna rodbina izmed teh, ki so stanovale sredi mesta, se ni v polnem številu rešila, iz radi tega so se poleg obzidja, pred vsemi mestnimi vrati in na vseh potih razlegali obupni glasovi žensk, ki so klicale draga imena ljubljenih svojcev, ki so poginili v ognju.

A med tem, ko so nekateri prosili bogove za usmiljenje, rogali so se jim drugi radi te grozne katastrofe. Videli so starce, obrnena k templju Jupiterja Liberatora, ki so, dvignivši roke kvišku, obupno klicali: „Ako si rešitelj, pa reši svoj oltar in mesto! Vsi pa so se hudovali največ na stare rimske bogove, katerim je bila po mnenju mrožice dolžnost, čuvati nad mestom.

Pokazalo se je, da so ti bogovi brez moči in radi tega so se jim rogali. In pripetilo, se je, ko se je prikazala na via Asinaria tolpa egiptovskih duhovnikov, ki so spremljali Izidina kip, rešen iz njenega templja blizu Porta Caelimontona, da so ljudje stekli tjekaj, zapregli se v voz ter ga vlekli k apijskim vrtom, ondih vzeli kip ter ga nesli v Marsov tempel, zapodivši duhovnika one boginje, ki si je drznil, postaviti se jim po robu. Na drugih krajih so kričali na pomoč Serapisa, Baala in Jehova, katerih spoznavalci, izrojavši se iz ulic v okolici Subure in onega dela mesta za Tiberio, so s svojimi klici napolnili vse poljane, bežeče pod mestnim obzidjem. V tem klicu pa so se oglašali glasovi zmagovalstva in nekateri meščanje so se jim celo pridružili, proslavljajoči „Gospodarja sveta“, drugi pa so si prizadevali, zaglušiti te klice še z večjim

neopravičena in naravnost izzivajoč pa je način, kako učna uprava prezira na tem zavodu najprimitivnejše pojme o dolžni obzirnosti do prebivalstva, kateremu je ta šola namenjena.

Dokaz temu najslabši mogoči učni vspeh in dokaz temu je tudi ta razpis ravnateljske službe. — Ravnatelj mora znati deželna jezika v govoru in pismu — in v razpisu bi se moral zahtevati ta pogoj, da niti ne bodo prosili taki možje, ki nimajo sposobnosti za enako službo v Gorici. Ravnatelj mora znati deželna jezika, ker sicer ne more obtelevati s strankami. Saj vendar naučna uprava sama zahteva večjo dotiko starišev in hranodajalcev s šolo v namen, da bi mladež napredovala in dosegla postavljeni cilj. Ako pa ravnatelj in cela vrsta profesorjev le nemški govoré in ne deželnih jezikov, kako morajo stranke poizvedovati pri njih o napredku učencev, a že ob vpisovanju v to šolo se morajo dogajati prizori, ki so naravnost drastičen dokaz, kako naučna uprava žaljivo prezira prebivalstvo te dežele.

Število slovenskih učencev polagoma ali stanovitno raste od leta 1895. naprej. Dve tretjini prebivalstva te dežele so Slovenci — je torej naravno, da ravnatelj kake srednje šole v naši deželi mora slovenski jezik znati v besedi in pismu, ta pogoj pa ni obsežen v prej označenem razpisu.

Z ozirom na vse to vprašamo: Ali hoče Nj. E. gospod naučni minister spopolniti razpis ravnateljske službe na c. kr. realki v Gorici v „Verordnungsblattu“ v tem smislu, da se zahteva popolno znanje deželnih jezikov?

Dopisi.

Iz tolminskih hribov, dne 6. julija 1901. — Hejnajte, to so se pa pošteno „našpencirali“ ti božji namestniki! Šli so bili namreč na agitacijo v Podbrdo, obletali so vse grahovsko županstvo, ne izpuštili niti najbolj skrite vasice v podbrski grapi.

Kajpada, pred durmi so deželnozborske volitve in zato se je pa tudi vredno nekoliko potruditi, saj to je za izveličanje njim podrejenih duš in vse k večji časti božji! Kaj za to, če ni dva dni doma nobenega nuncu, saj umreti se itak nobenemu ne „lušta“, s krstom se pa tudi počaka, če ni drugače! Pa ko bi se tudi komu zljubilo umreti, saj umrje lahko sam, pokoplje pa ga že nunc proti dobremu plačilu, kedar prisopiha s svojega političnega potovanja. Morebiti me bo kedo vprašal, kedo so bili ti politični možje? Hm, ne vem, ali bi povedal ali ne, pa bodisi, ker sem jih že do tukaj pritiral, dovolite, gospod urednik, da jih tudi obelodanim! Št. Vidškogorski „apotekar“ s krompirjevo medaljo, ponikovski „vzoriti“ vedno gladko ginjeni Kodromac in pešinski Nemec z goslimi pod brado! Kaj ne, kako lepa božja trojica? Škoda, ker ni „Brivca“ tukaj, da bi jih naslikal v svoj list.

Ti trije zdražbarji so torej obletovali dne 26. in 27. pr. m. grahovsko napr. županstvo! Nunci so „kunštni“; dobro vedo, da je treba tam prijeti neprijatelja, kjer je najbolj organizovan, češ, porušimo najbolj napredno trdnjavo in druge se nam že podajo tako ali tako. Apelujem na vas, na-

predne somisljenike v Podbrdu: Bodite trdni in stanovitni, ne dajte se preslepiti priljubljenim besedam politikujotih nunciev, in zmaga bo naša na vsej črti! Kedar pridejo zopet nunci v Vaše hiše vas nadlegovati, pokazite jim metlo in vrata in naženite jih tje, kamor pritečejo, namreč v cerkev!

S Kanalskega. — (Cerkveni shod v Lomu.) Kakor imajo v vsaki fari vsako leto najmanj enkrat cerkveni shod, tako so ga imeli tudi v Kanalskem Lomu na dan sv. Primoža. Ljudstvo ima povsod navado, da prihaja ob takih prilikah vkup; tako je dovedlo tudi v Lomu veliko gostov in se precejšnje število radovednežev. Kdo bi pa v takem slučaju ne bil radoveden, ko se ravno ob takih prilikah marsikaj izve in se več vidi. Tudi tam se je kazalo radovednim otem marsikaj. Posebno pa igra dveh oziroma enega nuncu je bila jako zanimljiva. Ko je bil „požertaj“ v farovžu dokončan, sta se podala dva v gostilno Zagrič, kjer so pričeli jako slastno in požrešno piti božjo kapljico, tako da sta bila tudi nuncu kmalu sita vina in piva. Posebno pa eden izmed istih je bil kmalu tak kakor Toni v cirkusu. Prvo igro, ki je pričel, je bila ta, da je zahteval od nekaterih fantov poljubov, dokler ga ni eden izmed teh s smodko na obrazu spekel. Ko je pa videl, da pri fantih ne bo dobička, se je podal k dekletom. Prevaral se je ubogi tudi tam.

Vse njegovo objemanje, prošnje, pomigovanje in zahteve, katerih nočemo tu omenjati, ker so sramotne, so bile zaman. Kakor je vsakemu znano, da potreba zahteva in ne prosi, tako se je zgodilo tudi pri tem nuncu. Ali bil je pa tak, da ni mogel in ni vedel ne kod ne kam. Radi tega poprosi nekega fanta iz družbe, da ga vodi kot otroka. In res naredil je kot otrok, pričel je kar skropiti po kuhinji, da je staro in mlado, moški in ženske, kar na prek slo vse h kraju. Ko so opazili ljudje, da je nuncu zapustila pamet, so mu priskočili na pomoč ter ga odvedli spat na kaščo; pa ni ga bilo mogoče gori vstaviti, utekel jim je nazaj dol v spodnji obleki; ali spravili so ga zopet gor, potem se je ustavil in nekaj zaspal. Ko se je prebudil, se je oblekel in šel domov ob 2. popolnoči, ni čakal konja, da bi jahal, če ravno je zvečer naročil. Med potjo je baje pa tako vriskal, da je bila polna dolina njegovega glasu. In tudi zvečer v krčmi je pel s fanti in vriskal. Te reči o nuncih je pravil tudi krčmar, kjer se je to godilo, čeravno je v zvezi s „Prim. Listom“. Pa ko bode „Prim. List“ zagovarjal, da ni res, krčmar mu bode vseeno verjel. Tudi sosed tega nuncu je bil še dobro natrkan. Ko so nekateri videli, da nunc bi rad pil, so mu dali, pa ga jim je zvrnil, kar je bilo še v „krügelnu“. Nekdo mu ga je ukazal en „krügel“ in mu dal piti; nunc rad prime in vpraša moža, ali bode ves moj; on mu odgovori: ves, ves naj bode Vaš, pa ga je nunc popil. Mož je rekel, kaj sem mu hotel reči, da ne, ker sem videl, da ga tako rad pije. Še imam o tej reči pisati, pa za danes naj bode; če bode potreba, pa drugikrat se kaj.

Opazovalec.

Domače in razne novice.

Javen shod. — „Narodno-napredna stranka“ priredi v nedeljo dne 13. t. m. javen shod v Mirniku. Pričetek ob 3. uri pop. Razgovor bode o politični in gospodarski organizaciji. Somisljenike vabi k obilni udeležbi odbor.

Osebnost. — S tukajšnje gimnazije odideta profesorja Scharnagl in Streinz, ker si prestavljata drugam, jednako s tukajšnje realke prof. Brandeis in Kastle; na gimnazijo je doslej poklican prof. Artur Petak z Dunaja, na realko pa prof. Ignacij Goldbach iz Litomerice.

Podpredsednikom pogozdovalne komisije za Gorisko in Gradišcansko je imenovan od strani poljedelskega ministerstva grof. Henrik Attema, namestniški svetnik in voditelj tukajšnjega okr. glavarstva.

Premeščeni je iz Gorice v Poreč davčni oficijal Franc Vittori.

Smrtna kosa. — V Škedinju pri Trstu so položili pretekli teden k večnemu počitku zemске ostanke mladega učitelja g. Lovra Sancina, ki je vstvaril v Škedinju narodni orkester, pri čegar prvem nastopu v nedeljo teden je bil še navzoč. — Bodi mu lahka, zemlja domača!

Deželni zbor gorilski. — VIII. seja dne 6. julija ob 5. uri popoldne. Po prečitavanju zapisnika zadnje seje naznani deželni glavar prošnje občine Sv. Križ, da se uvrsti pri prihodnjih volitvah v mestno kurijo. Nato se preide na dnevni red. Zakon za pospeševanje govedoreje (poroč. Verzeznassi) se sprejme, kakor ga predlaga odsek, izvemši § 15. in 17., ki se spremenita na predlog posl. Lapanje, in sicer prvi v tem smislu, da se do pol leta stari biki ne smejo pasti skupno s kravami in junicami na občinskih pašnikih in na planinah, in drugi v tem smislu, da se morajo prešči držati na planinah v ograjah. § 18. se na predlog posl. Micheliija črta popolnoma; a odsekov predlog, da se dežela razdeli v štiri okraje, kakor bi določal § 23., se spremeni vkljub opoziciji posl. dr. Tume in Grče tako, da se razdeli le v tri okraje, ki bo imel vsak svojo komisijo, in sicer tako, da tvori gradišcansko glavarstvo, izvemši slovenske občine, en okraj, gorško in sežansko glavarstvo s slovenskimi občinami gradišcanskega okraja drugi okraj in tolminsko glavarstvo tretji okraj.

Predlog pravnega odseka, da se uvrstila mosta na Stopniku in Tratah med okrajne, in da se dovoli podpora za popravilo teh mostov (poroč. Grča) se na predlog dr. Eggerja izroči deželnemu odboru v pretes, ali sta mosta potrebna ali ne. Predlog pravnega odseka o razredbi nekaterih cest (poroč. Muha) se po dolgi debati izroči deželnemu odboru z nalogo, da se v tem zasedanju poroča o njem. V tem predlogu se namreč nahajata tudi mosta, ki sta se poprej izročila deželnemu odboru; zato dr. Egger predlaga, naj se ves načrt zakona izroči tudi deželnemu odboru. Temu se upre posl. Grča ter dokazuje, da sta mosta skrajno potrebna. Dr. Tuma pravi, da ima cerkljanski cestni odbor itak skrbeti le za 6 km dolgo cesto, ako se mu torej da v oskrbo še ta dva mostova, se mu s tem pač ne nalaga kdo vé kako breme. Tudi dr. Gregorčič dokazuje, da bi morali Šebreljanci s perutmi letati v Cerkljo, ako teh mostov ne bi imeli. Se na davkarijo ne morejo Šebreljci hoditi, ako nimajo teh mostov. Italijani in posebno dr. Marani pa niso hoteli priznati nujnosti mostu ter opiraje se na sklep pri drugi točki, pravi dr. Marani, da ne bi igrali lepe vloge ne Slovenci ne Italijani, ako bi sedaj glasovali drugače, kakor poprej; zato stavi predlog, da se izroči zadeva deželnemu odboru z nalogo, da o isti poroča še v tem zasedanju. Posl. Grča pa še z velikim nestrtnostjo v roki dokazuje, da on s prejšnjim svojim predlogom ni hotel zaprečiti sprejetja

tega. Slednjič se posl. Berbuč pridruži predlogu dr. Maranija, čegar predlog se tudi sprejme. Preko promembe § 53. lovskega zakona (poroč. Egger) se po izvajanju posl. Grče, da bi se moral lovski zakon tako spremeniti, da bi lahko vsak posestnik imel pravico lova na svojem, preide na dnevni red.

Prošnja županstva tolminskega za premešitev pripravljavnice iz Podgore v Tolmin (poroč. Tuma) se izroči deželnemu odboru z nalogo, da zadevo prouči ter potem svoja proučevanja predloži namestniku s priporočilom. Poročila finančnega odseka točke 6.—20. dnevnega reda, to so: računski sklepi sol. zaloga, ubožnega zaloga, depozitov, stipendijskega zaloga Werdenberg, zaloga za gluhoneme, stipendijskega zaloga itd. za l. 1899. in 1900. se potrdé. Predlog deželnega odbora, da se odstopijo delnice vipavske železnice št. 501—1000 v vrednosti 100.000 K državi kot prispevek k gradbenim stroškom bohinjske železnice (poroč. Marani) po dokazovanju dr. Tume, da noben deželni zbor ni sklenil kaj takega, in da potrebujemo mi še več lokalnih železnic v deželi, za katere bomo lahko rabili oni denar, ter da se je vlada izrazila, da je zadovoljna tudi z najmanjšim prispevkom, torej da je 100.000 K prevelika svota, se na predlog posl. Berbuča odkaze finančnemu odseku. Načrt zakona gledé ognjegasnega reda (poroč. Abram) se izroči pravnemu odseku.

Za načrt zakona, s katerim se uravnava zdravstvena služba v občinah (poroč. Tuma), predlaga dr. Tuma odsek 11 članov, katerega bi tvorili odposlanci finančnega in pravnega odseka ter zdravniki-veščaki. Predlog se sprejme ter volitev odseka odkaze za današnjo sejo.

S tem je dnevni red končan, na kar prečita posl. Panigaj svoj predlog, da se nakaze 2000 K okrajnemu gozdnemu nadzorstvu za nadaljevanja pogozdovanja neplodnega in močvirnatga zemljišča: občinah Oglej in Grače, dr. Rojc svojo interpelacijo za gradbo bolnišnice in norišnice ter dr. Tuma svojo interpelacijo radi imenovanja ravnatelja na c. kr. realki v Gorici, katero prinašamo na drugem mestu. Na to je bila seja zaključena. Danes je zopet seja.

Dnevni red IX. seje deželnega zbora v torek 9. julija 1901. ob 5. uri popold. 1) Volitev odseka 11 udov, kateremu se izroči načrt zakona za uravnavo zdravstvene službe v občinah; 2) Utemeljevanje predloga glede pogozdovanja neobdelanih zemljišč močvirjev in peščin v Ogleju in Gračežu.

Točke 5. do 20. obsegajo poročila finančnega odseka, in sicer razne računске sklepe: zaloga obnemoglih delavcev, deželno-občinskega zaloga, raznih malih zalogov, gozdorejskega in ribarskega zaloga, zaloga požarnikov, dalje proračun za take zaloge.

Zrelostni izpit na gimnaziji je napravil včeraj z dobrim vspehom Berbuč Bogomil. Izven njega sta napravila zrelostni izpit še Italijana Braunitzer in Bolaffio; en Italijan je padel na celo leto, en Slovenec na dva meseca.

Zrelostni izpiti na učiteljsku. — Na tukajšnjem ženskem učiteljsku so napravile v slovenskem oddelku zrelostne izpite z odliko g.čne Curk, Gomilek, Knittl, Lukan, Selles, Strel, Zega in Zupančič. 20 g.čen je napravilo zrelostne izpite s povoljnim vspehom, in sicer Bezljaj, Car, Černic, Debenjak, Eppich, Karlin, Klancič, Kosuta, Lenardič, Logar, Martelanc, Nöth, Orel, Princič, Rusnjak, Thaller, Valencič, Wriser, Žgur, Žic.

Shod v Velikih Žabljah se je vršil v najlepšem redu, ter je bila udeležba nepričakovano velika, tembolj, ker je tik pred shodom po celi gorenji vipavski dolini bila močna ploha. Izid shoda je bil nov dokaz, da so v naši deželi krivi vseh zdrav in nemirov nekateri politikujotji nunci. Pri vseh dosedanjih shodih je bil mir in red, kjer ni

krikom. Tu pa tam se je glasilo popevanje moških, starcev, žensk in otrok nekih čudnih in nenavadnih pesmij, katerih drugi niso mogli razumeti in v katerih so se vsaki hip ponavljale besede: „Tu prihaja sodnik na dan jeze in sodbe.“ Tako je živahna in čuječa množica, slična razburkanemu morju, obkoljevala goreče mesto.

Toda tu ni pomagal niti obup, niti psovke, niti petje. Zdelo se je, da je propad neizprosno in neizogiben, kakor tudi usoda. Poleg Pompejevega amfiteatra se je vnelo skladišče konoplja in lanu, katerega je bilo mnogo treba za cirke in arene ter za različne stroje pri raznih igrah, in ob enem so jela goriti tudi bližnja poslopja, v katerih je bilo mnogo smole, s katero so mazali vrvi. Čez nekoliko ur je ves ta del mesta, za katerim je ležalo Marsovo polje, gorel s tako jasnim plamenom, da se je zbeganim ljudem dozdevalo, da imajo pred seboj solnčno svetlobo. Na to je ta rudasti ognjeni svit zatemnil vse druge barve plamena. Iz ogromnega ognjenega morja so ščicali kvišku k razpaljenemu nebu orjaški stolpi plamena, razsipajoči se v višavi v same iskre, in veter jih je raznašal po vsej Kampaniji celo tje kaj do albarskih gor. Noč je postala čimdalje jasnejša, vse ozračje, zdelo se je, da je prešinjeno ne le z zarjo, marveč tudi s plameni. In zdelo se je, da se pretaka po Tiberi živi ogenj. Nesrečno mesto se je spremenilo v živi pekel. Požar se je razprostiral čimdalje širje in širje, osvojil si skokoma vse višotine ter se razlival po nižavah, potopil doline, rohnol, hruščal in gromel.

II.

Tkalec Makrin, v čegar hišo so prinesli Vinicija, ga je okopal, oblekel in nasitil, in takrat se je mladi

tribun, pridobivši zopet moči, odločil, da hoče še v tej noči dalje iskati Lina. Makrin, ki je bil kristijan, mu je potrdil Kilonove besede, da je Lin ob enem s starim duhovnikom Klemensom vred odšel v Ostrijan, kjer je hotel Peter krstiti množico spoznavalcev nove vere. V tem delu mesta je bilo kristijanom že davno znano, da je Lin izročil svojo hišo v varstvo nekemu Gaju. Za Vinicija je bil to dokaz, da niti Ligija, niti Urso nista ostala doma in da sta odšla takisto v Ostrijan. Pri tej misli mu je zelo odleglo. Lin je bil že postaren človek, torej mu je bilo pretežavno, hoditi vsaki dan izza Tibere k oddaljenim nementanskim vratom in zvečer vračati se — domu, torej je po več dni zaporedoma bival pri svojem prijatelju za mestnim obzidjem ob enem z Ligijo in Ursom.

Na ta način so se umaknili požaru, kateri sploh ni došel na drugo obrežje Eskvilina. Vinicij je videl v tem varstvo Kristusovo, začutil nad seboj Njegovo varstvo in s srcem, vzvišenejšim nego drugekrat, mu je prisegel v duši, da mu hoče biti hvaležen svoje življenje za ta očitna znamenja Njegove milosti.

Pri tem pa se mu je vendar še tem huje mudilo v Ostrijan. Ondi najde Ligijo, najde Lina in Petra ter jih vzame in odpelje nekam daleč, bodisi na katero svoje zemljišče v Siciliji. Evo, Rim gori in čez nekoliko dni ostane po njem sredi te razjarjene množice samo kup pepela. Tam jih obkoljijo ubogljivi sužnji, najdejo mir in tišino in živeli bodo mirno pod varstvom Kristusovim in Petrovim blagoslovom. Treba je samo, da jih najde!

Toda to ni bilo lahko. Vinicij se spomni, s kakšno težavo je došel z apijske ceste v oni del mesta za Tiber, kakšne ovinke je moral delati, da je došel na luško cesto, torej se je odločil obiti mesto na na-

sprotni strani. Stopaje po triumfalni cesti je mogel dospeti k Emilijevemu mostu in ondod poleg Marsovega polja, poleg Pompejevih, Lukulovih in Salustijevih vrtov dospeti na nementansko cesto. Bila je to najkrajša pot, toda Makrin in Kilon mu nista svetovala iti po njej. Ogenj seveda onega dela mesta še ni dosegel, toda ves prostor in ulice so morale biti prenapolnene z ljudmi in njih prtljago. Kilon mu je svetoval, iti čez vatikansko polje tje kaj k Portu Flaminiju, tam prebroditi reko in za Acilijevimi vrti dospeti k Portu Salariju. Vinicij mu je po kratkem pomisleku odobril ta nasvet.

Makrin je moral ostati doma ter čuvati svojo hišo, vendar pa mu je oskrbel dve muli, ki sta mogli na daljšem potovanju poslužiti tudi Ligiji. Hotel mu je dodati celo sužnja, toda Vinicij je odklonil to ponudbo, ker se je nadejal srečati na poti kakor poprej kak oddelek pretorijancev, ki morajo biti poslušni njegovim zapovedim.

Čez malo časa sta šla Vinicij in Kilon, sedeča na mulah, čez Tagus Janiculensis proti triumfalni cesti. Tudi tu sta prodira z manjšim trudom, kajti večina prebivalcev je zbežala po luški cesti k morju. Za septimanskimi vratmi sta jezdirila med reko in prekrasnimi domicijanskimi vrtovi, v katerih so se resne ciprese rudasto žarele od požara. Pot je bila čimdalje bolj prosta, samo časih sta se morala porivati skozi tolpo vaščanov, ki so drli k mestu. Vinicij je spodbal mulo kolikor je mogel Kilon, jezdé tesno za njim, pa se je vso pot razgovarjal sam s seboj.

(Dalje pride.)

bil navzoč kak duhovnik. Bili so nečuvenci škandali, kjer so prišli gg. nunci s svojimi pristavi razganjati naše shode. Menda je zadnji pouk na shodu „pri Rebku“ župnikoma Grča in Kosec od strani priprostege ljudstva gospodom vendar toliko koristil, da so pričeli uvidevati, kako maežjo svojo suknjo z takim obnašanjem na shodih. Vipavsko ljudstvo se je na shodu v Vel. Zabljah obnašalo mirno in dostojno ter je navdušeno pozdravljalo narodno-napredno stranko ne le pri shodu in po shodu, ampak je bilo se daleč ob državni cesti slisati pozdrave od strani prebivalstva.

Klerikalci besiljo. — Stvarni članek v „Soči“, ki je dostojno in resno zavrnil neki članek v „Domovini“, je strašno razburil klerikalne teroriste pri „Gorici“. Odgovorili so s člankom, ki prekipeva surovosti; s psovki mi so hoteli pobiti „Sočin“ članek. — Evo dokaz:

Delovanje naše stranke je le „pajacada Tumove klike“, v kateri so le „po svoji preteklosti sumljivi elementi in izkoriščevalci z golimi lumparijami“; v našem članku je bilo veliko „smrcev“ iz duševne kloake“, imenuje ga „časnikarska podlost“ in pisatelj „postenjak“ (pa ne Čahejevega kalibra!) zasluži, da se ga priveže na hrbet osla in se ga s trnjem tepe skozi vso gorisko deželo... (Ali se jim cedé sline po — inkviziciji! Da imajo moč v rokah, bi torej se prekosili srednjeveške inkvizitorje, ki vkljub svoji peklenski iznajdljivosti niso prišli na tako divno misel, kakršna je ta o oslu in trnju!) — Nas imenuje „napredni lumpi“, naprednjaki kolovodje zagrešujejo le podlosti in hajduštva ter so brezvestni krvoresi in izkoriščevalci ljudstva. — „Soča“ je ponzivila „zlobno pobalinsko izmisliotino“, zato pozivlja „Sočine“ falote, naj dokažejo..., sicer bodo falote prve vrste.

Članka se ni konec. Ze iz teh cvetk lahko sodijo čitatelji, kako zmesano je že vse v glavah teh ljubeznivih „Kristovih namestnikov“ in c. kr. zdrazbarjev, ki so zbrani okoli telke „Norice“. Če se ne motimo, rabi take izraze kaj rad — c. kr. profesor Berbuč.

Goriški Slovenci moramo prestati težko borbo! Nekaj nunccev in c. kr. uradnikov (— Gregorčič, oba Pavlica, prof. Berbuč, učitelj Mercina itd.) ima časa dovolj, da kujejo spletko na spletko, katere moramo pobijati. Ti ljudje se smejejo v pest po vsem vrhu, saj prvega vsakega meseca jim plača ne uteče, pokojnina tudi ne! — Vprašanje pa je: ali jih za take zdrazbarije redimo v deželi?!

V nekem drugem članku se obrega ob „veličijca“ (ki je seveda A. Gabrček) ter ga imenuje — barabo v gosposki suknji; on je... prasec, ki se valja po gnoju itd. — Ali niso to res divne cvetke razunete klerikalne krščanske ljubezni do bližnjega? Take vzglede nam daje — „katoliško“ časopisje. Ali ni naravno, ako take katoliške sleparje razkrinkavamo, da jih ljudstvo vidi v polni nagoti?! — Take ostudnosti moramo naprednjaki požirati od ljudi, katere moramo sami rediti!

Tombola v St. Petru. — Društvo „Slov. Zveza“ v St. Petru steje celih 16 članov; spi že dolgo — ali prireja vsako leto tombolo. Tudi v nedeljo je bila napovedana, ali odpovedali so jo „radi dežja“, dasi je le cesto poskropilo. —

Tombola je v korist „Alojzijeviscu“ (kjer se ob slabi hrani mladina ubija ter pripravlja za boje proti naprednjakom) in onemu „Katoliškemu delavskemu društvu“, v katerem dr. Pavlica pripravlja delavce za boje proti nam naprednjakom. — Napredna stranka mora začeti naravnost boj s tem katoliškim sleparstvom med delavci!

Ali naši naprednjaki so po večini strašno popustljivi! Tudi oni so kupovali srečke in v nedeljo jih je vse polno čakalo na tombolo! Tako podpirajo svoje nasprotnike! — Naj pogledajo klerikalce! Kakor en mož so izostali celo od veselice „Delavskega podpornega društva“, in „katoliški“ delavci so celo agitovali v tem smislu. Pač pa so poslali nekoga, da je — srečke prodajal.

Niso ga vrgli ven, marveč naprednjaki so celo kupovali! To se bo Pavlica smejal! Ako pa vzraste naprednjakom čez glavo, se zateko k „Soči“, čes: doli po njem, doli po njegovih zdrazbarskih društvih! — Ali bodo naprednjaki še dalje tako kratkovidni? — Kdor hoče pa sedeti na dveh stoli, obsedi na tleh!

Samomor. — Služkinja barona Franca pl. Lichtensterna, c. in kr. stotnika v pokoj, je sla včeraj v jutro, kakor po navadi, v njegovo stanovanje v ulici Matteoli. Zvonila je, da bi odprl, ali zaman. Ker je začela slutiti, da bi se bila pripetila kaka nesreča, je sla po bližnjega kovača, s katerim sta odprla stanovanje. Vrata v kuhinjo so bila odprta, stotnik pa je ležal na tleh, navidezno mrtev. Poklicali so hitro dr. Fratrika in dr. Kersovanija, ki sta prehitela na lice mesta ter konstatovala zastrupljenje. Slednjic sta odredila, da ga odpeljejo v bolnišnico usmilenih bratov, potem ko so bili poklicali na lice mesta še preiskovalnega sodnika Musino in beleznika Ballabena ter je revež ležal ves čas na tleh. V kuhinji so našli skup zavite ključke in pismo z določilom, da isto je odpreti po njegovi smrti. Pismo je bilo naslovljeno na brata, kateremu so takoj brzojavili o dogodku. Na mizici v kuhinji so našli pa

tudi revolver in zrcalo. Nesrečni stotnik je popil strup, ciankali, na kar je padel gotovo takoj nezaveden na tla, tako da ni mogel rabiti več revolverja, s katerim bi se bil morebiti vstrelil, ako bi ga ne bil gotovo strup omagal takoj.

Stotnik Lichtenstern je trpel na hudem revmatizmu ter se vozil pogostoma v Trst k zdravnikom. Ali huda bolezen je le napredovala, in ker ni bilo upanja, da okreva, je najbrže radi tega storil konec vednemu trpljenju pri živem telesu.

Navadna klerikalna laž. — Na opombo v zadnji „Gorici“, da je dr. Tuma imenoval v deželnem zboru naše trgovce in obrtnike nezrele za to, da bi izvrševali svojo volilno pravico, omenjamo, da je to čisto navadna klerikalna laž, kakor je tudi prof. Berbuč v deželnem zboru že nekaj takega popolnoma krivično očitil dr. Tumi. Dr. Tuma je govoril o direktni, splošni, tajni volilni pravici, ter nazval agitacijo za to demagogijo, ker taki ljudje, ki ne znajo ne čitati ne pisati, gotovo niso zreli za tako volitev, a bi v slučajih vendar prav oni utegnili odločevati. Takih ljudi je pa še mnogo v naši deželi in so gospodom, ki se širokovestijo s svobodno volilno pravico, jako dobrodošli, ker bi potem vse vprek podkrižavali in pisali volilne listke kar sami. Ako je dr. Tuma govoril o „nezrelem“ ljudstvu, pač ni mogel govoriti o naših trgih, kjer ni takih ljudi, ki ne znajo ne čitati in pisati. Tudi se ni dr. Tuma izjavil proti temu, da voli vsak trg doma, ampak je bil le za to, da se izroči volilni red zopet odseku, ki bo potem poročal o vsem volilnem redu skupaj. Toliko v pojasnilo na klerikalne laži. Iz pisave „Gorice“ se le vidi, da klerikalcem se pač po naših zavednih trgih jako sline cedé.

Grozijo! Le na dan! — Farovška klepetulja grozi „veličijcu“, da bi lahko pisala „Tutti frutti“ tudi o njem! — „Veličijec“ odgovarja: Svobodno, gospodje, le na dan! Toda resnično bode vse! Za vsako neresnico pa boste odgovarjali! „Veličijec“ se ne sramuje nobenega svojega čina! — Vse drugače pa bi bilo, ako bi „Soča“ raztegnila svoje „Tutti frutti“ na tiste možičke in možake, ki se obesaajo znanim nuncem za frak. Ako hoče „Gorica“ tudi take vrste boj, ga bo lahko imela — samo izzove naj ga. „Soča“ je v prav srečnem položaju, da ima napokipenega ogromno gradiva, a ga rabi le tedaj, ko je — izzvana. Tudi ono zaljubljeno Valesovo pismo je imela že dolgo v varni shrambi, pa ga ni porabila, dokler ni dal Vales povoda. „Soča“ opravičuje s tako takliko star pregovor: „kar kdo išče, tudi najde!“ — Gospodje pri „Gorici“ naj torej le pričnejo. „Veličijec“ jih pozivlja, naj le povedo vso resnico, — seveda le resnico! Nima vzroka, da bi se je bal! — Ali gospodje, ki so skriti za slamaštami uradniki, naj se potem ne groze nad „Sočino“ brezobzirnostjo, ko jih privleče iz skrivališča ter postavi v pravi luči na javni oder!

Plovni kanal v Tržiču in železnika zveza z Gorico. — Tržiški župan conte Valentini je naznanil v seji občinskega sveta, da plovni kanal od morja do Tržiča je zagotovljen ter da začne z delom že tekom par bližnjih mesecev. Ob enem so naglašali v občinskem svetu, da treba misliti na drugo železniško zvezo z Gorico, to je skozi Dol za Mirnom, in ker bi bila oddaljenost od Gorice po železniški zvezi dolga le kake pol ure, bi se dalo govoriti celo o kaki luči Gorica! Izvolili so komisijo, ki bi se pečala s tem vprašanjem.

Kako se postali pridni! — Zadnje zasedanje našega deželnega zbora v tej šestletni dobi nam kaže naše klerikalce v novi luči: pridni in zgovorni so postali? Samo ne vprašati: kako? — Vse k kratu bi radi osrečili! Vse zamude 30 let bi radi popravili „potom nujnosti“ v par sejah! — Od kod nakrat tolika skrbnost? Aha! Zadnje zasedanje je, — a na jesen bodo nove volitve: zato treba par vreč peska za oči nerazsodnih volilcev! — V taki gorečnosti postajajo pa kar smešni! Tako n. pr. je dr. Gredolčič priporočal zgradbo nekega mostu (in koliko potrebnih rečij bi se lahko priporočalo, v vsaki vasi kaj lepega!), čes: ljudje niti v davkarijo ne morejo! — To je zbudilo precej smeha in meden laskih deželnih poslancev je vsklinil: Tanto meglio! Toliko bolje! Tudi splošno volilno pravico hočejo zdaj nakrat kar čez noč, — ker v tej vidijo edino resilno vejico za klerikalce. Terorizem nunccev v deželi se jim zdi še dovolj močan, a v 6 letih bi ga ne bilo več! Zato hočejo splošno volilno pravico! Kako jih poznamo!

Iz cestnega odbora kanalskega. — V seji tega cestnega odbora dne 22. junija t. l. je stavil g. župan Zega sledeči predlog: „Ker nimajo občine našega okraja razen dveh skladovnih cest in državne nobene cestne zveze med seboj, ki bi zaslužila ime ceste, je neobhodno potrebno, da se vsaj glavnejše ceste zgradijo. Zaradi vedno bolj in bolj nadvladajoče revščine — koji so med drugim vzrok tudi slabe cestne zveze — ni pričakovati, da bi si občine te potrebne ceste same zgradile brez tuje pomoči. Te ceste pa so za vse prebivalstvo postale prevažne še posebno iz vzroka, ker dobimo železnico. V prvi vrsti je torej dolžnost cestnemu od-

toru, da priskoči na pomoč občinam. Ta pomoč bi ostala v tem, da prevzame cestni odbor v svoj delokrog vse glavne občinske ceste okraja, namreč:

1. Urgar — Bate — Banjšice — Kal Lokavec; 2. Kal — Avče; 3. Kanal — Marija Celj — Britof; 4. Gorenjavas — Plave; 5. Kanal — Vrh — Bate — Banjšice.

Za vse te ceste naj napravi cestni odbor načrte in preddarke, ker le na podlagi teh je mogoče prositi in dobiti državno in deželno podporo. Stroške za napravo načrtov naj bi se po meri koristil naložilo občinam. Za zaporedno zgradbo teh cest naj bi se najelo, poleg državnih in deželnih podpor, posojilo, ki bi se vračalo v večletnih obrokih. Najelo posojilo donasalo bi občinam obilne obresti in blagostanja. — Ker je ta predlog velike važnosti za cel okraj, je sklenil cestni okraj, naj v tej zadevi pozve mnenje ljudstva po občinskih zastopih, predno se napravi trajen sklep. — Kanalsko županstvo je ta predlog enoglasno potrdilo v seji dne 23. junija t. l. st. 705.

Želi se torej, da se oglašé vsi prizadeti posestniki ter izrazijo svoje mnenje in ne samo cestni odbor ozir. županstvo.

Poštna vest. — Odbor društvene bolniške blagajne c. kr. neeraričnega poštnega osobja na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji je izvolil dne 2. t. m. iz svoje srede za nadaljno dobo 3 let svojim načelnikom g. Frana Fajdigo, c. kr. poštarja v Sodražici.

Odlikovanje. — G. dr. Stanger, župan v Voloskem, je dobil od velikega vojvode luksemburškega velik križ vojaškega in civilnega reda Adolfa od Nasove. To je jedno največjih odlikovanj v luksemburški vojvodinji.

Ponesrečil je dr. Ivan Jan, umirovljeni magistratni ljubljanski tajnik. Padel je čez pečino planine Klek na Gorenjskem. Pokojni dr. Jan je hotel postaviti na Homu na Gorenjskem zavod za nevrastenike, ali ni dobil koncesije.

Prepovedan uvoz in izvoz prašičev. — C. kr. namestništvo v Tratu prepoveduje do nove odredbe uvoz in izvoz živih prašičev v okraju koperskem, ker so tam konstatali svinjsko kugo.

Droblj. — V petek je bil ušel iz tukajšnje bolnišnice neki umobolni revež Bras z Bovškega, ali so ga k sreči hitro prijeli. Zadržali, ko je bil ušel, se mu je bilo posrečilo priti prav na Bovško domo.

Malde tatice so bili zasacili. Prodajalka sadja Marija Maraz iz St. Ferjana je bila naznanila redarstvu, da jej je bilo ukradenih okoli 35 kilov sadja. Kradli so trije dečki Ivan, Josip in Gvido Šviligoj, ki so stari od 11 do 13 let. Naročeno je starišem, naj jih kaznujejo, kakor zaslužijo.

Nevihla s točo v soboto je napravila v gradiščanski občini na njivah škode za 50.000 K; v občini Zagrad je škoda tudi velika.

Z gradnjo mosta pri Barki ne bo nič, ako pojde delo tako izpod rok, kakor sedaj. Sedaj dela pri mostu le okoli 10 ljudi ki odnošajo pesek, kateri so nanesle povodnji. Povodnji pa so napravile tudi premnogo škode podjetniku, ker so mu odnesle orodje, les itd. ter mu podrle pričetke zgradbe.

Listnice. — G. dop. v t. hr. Kadar utegnate, le pišite. Vse, kar je stvarnega in dobrega, priobčimo radi, kakor veste. Poizvedite točneje, kako je s tistimi „ključarji“. Nikjer se ne sme dopustiti, da bi oni samovoljno in brez vzroka odstavljali naprednjake ter jih nadomeščali s svojimi podrepniki! Da ste nam zdravi!

Razgled po svetu.

Istrski deželni zbor bo sklican baje v Pulj, ker italijanski poslanci v Kopru nočejo zborovati. Baje predložil vlada deželnemu zboru zakonski naert, po katerem se določi Pulj sedežem deželnega zbora istrskega. Italijani so pripravljeni, dovoliti v to le proti nekaterim političnim in materijalnim koncesijam!

Češki deželni zbor je sklenil v sobotni seji uvesti direktne volitve v kmečkih občinah. Vlada je zahtevala, naj volijo za se le občine, ki imajo 500 prebivalcev, predlagatelji pa so zahtevali tako volitev za občine z 250 prebivalci. Namestnik ni odnehal; slednjič so se udali predlagatelji.

V tirolskem deželnem zboru je bilo podano 128 peticij nemških občin in korporacij proti avtonomiji južnega Tirola. Posl. Malfatti je zahteval, naj se smatrajo laski oddelki na vseučilišču v Inomestu kot začetek prihodnjega italijanskega vseučilišča ter naj se takoj prestavijo v Trst!

V dalmatinskem deželnem zboru so sprejeli Klaičev predlog glede uvedanja hrvatskega notranjega uradnega jezika pri civilnih oblastih in Blankinjev predlog o enakem uvedenju hrvatskega jezika pri sodnijah.

Ruski general Rittich Čehom. — Nemški in drugi listi so dobili vzrok, da besno napadajo vsesokolsko slavnost v Pragi ter sumičijo Čeha neljalnosti, itd. Ta vzrok je pismo, s katerim se je poslovil ruski general Rittich od Prage in Čehov. Vsi češki

listi obsojajo to pismo, a vendar Nemci in Madjari ne nehajo s svojimi podtikanjmi in zavijanjmi. Pismo, ki je vsekakor zanimivo, pa se glasi tako-le: „Prisel sem od slovanskega vshoda, kjer sume na ledenem severu neizmerni gozdovi, in kjer se razprostirajo na jugu ob Črnem morju brezmejne stepe. Prisel sem k Vam, sporotit Vam o naši ljubezni, sporočit Vam, da morete računati na mogočnost Rusije. Pridati pa moram jako važen opomin in sicer ta: učiti se morate spoznavati našo neizmerno deželo. Tam dobite, Čeli, kar upate, dā, dobite se celo več, nego pričakujete. V prirčni složnosti, ki spaja naš narod, tiči naša moč, in kjer je moč, zadostuje samo impulz, da se pokaže ta energija tudi v inozemstvu. Ne želim Vam samo fizične moči, temveč tudi one moči, ki meri na to, da podpira slabotne, one moči, ki je vedno pripravljena priteči na pomoč. Sele potem, ko spoznate Rusijo, Vam bo možno pojmiti mogočnost Slovanstva. Želim iskreno vstajenja Čehov. Daj Bog, da bi Vaša omika napredovala in da bi rastla Vaša moč in Vaše narodno bogastvo. Potem se bodo Vaše trgovinske zveze raztezale do tihega oceana. Amin, amin! Zaupajte v Boga slovanskih zemlja, zaupajte!“

Pravda Ema Mauroner-Gilberti proti Leop. Mauroner in Ter. Stengle v Tratu je skontala tako, da sta slednja dva izgubila pravdo na celi črti. Mauroner je obsojen, povrniti tožiteljici 106.000 K in poravnati škodo. Proti Ter. Stengle je daritev 40.000 K preklicana.

V južni Afriki. — Iz Pretorije javljajo, da so pretekli teden Buri napadli in razpršili vlak, došel iz Petersburga. Ubilih 17 oseb. Kakor poroča Kitchener, so ujeli Angleži pri Kopewellu 93 Burov ter ugrabili 100 vozov, 100 pušk in obilo streliva. Angleži baje nimajo izgub.

Buri so zažgali postajo Roodeport. — Jutri se vrši v Londonu ministerski svet, ki se bo posvetoval, kako končati vojno v južni Afriki hitro. — Kraljica holandska Viljmina pride baje v Ischl, poprosit natega cesarja posredovanja za Bure.

Raznotero. — V Ragacu je umrl bivši nemški kancelar knez Ludovik Hohenlohe, star 82 let. Imenovan je bil kancelarjem l. 1894., odstopil pa je l. 1900. — V Gradcu se je vstrelil v preiskovalnem zaporu zdravnik dr. Schröbel, kateri je izvršil na neki učiteljici neko nedovoljeno operacijo; učiteljica je umrla. — V Avstriji je bilo lani v 844 podjetjih 295 stavk; stavkalo je 106.000 delavcev; le v 55 slučajih je bil vspeh popoln. — Perzijski šah pride letos zopet v Evropo v Marjine vari: pojde pa tudi v Berlin in London. — Srbija ima dolga 500 milijonov; l. 1876. ni imela dolga niti enega dinarja! — V zadnjem času se je govorilo o nekakem požaru v sultanovem haremu; sedaj je redarstvo dognalo, da je požar podtaknila neka služkinja ter da je v zvezi z anarhističnim napadom. — Na parniku „Mytho“ se je pripeljal s Kitajskega prvih 1271 francoskih vojakov. —

Narodno gospodarstvo.

O IZSELJEVANJU.

Baron Hein je razvil v kranjskem dež. zboru glede groznega izseljevanja Slovencev v Ameriko ter Nemčijo svoje mnenje ter izrekel, da je to izseljevanje naravna posledica tega, da naš narod ni razvil količjak moderne industrije. — Industrija more plačevati večje mezde, ista poteguje delavce s kmetije nase. Sicer pa industrija kmetijstvu dosti koristi s tem, da njene produkte kupuje in tako kmetom daje večje cene za iste. Na Kranjskem tega ni. To vse je z večjega prav res. Vladni zastopnik kranjske dežele je imel v očeh glavne črte gibanja svetovnega gospodarstva, ko je razmotrival zalostno prikazen izseljevanja Slovencev z vladnega stališča. Slovenci dajemo tujini kulje. A globeje bi moral seči in revijo bi moral imeti nad vsemi vladnimi namestniki s predniki slov. dežel in nad vsemi Cislitanijci, nad vsemi avstr. vladami prošlih treh stoletij, in tedaj bi moral reči: podpirali, kaj, — bili so vsi ti orodje ultramontanizma in, ta mōra ni pustila slov. narodu, ki je mej avstr. narodi eden najnadarnejših, prosto dihati. Hotel je ta narod to storiti v času reformacije; zadržile so mu avstr. vlade s pomočjo Jezuitov vrat; komaj živ je prisel v novo dobo. Ljudje, katerim je bilo za blagor mase bode iz nevednosti, bode iz svojega fevdalnega gospodarskega stališča deveta briga, ki so temelj slov. življa, slov. kmeta, pustili dreti ter dopuščali, da se ga je priiskavalo v duševno temo, ki so s tem udušili razvoj meščanstva, (meščanstvo je le tedaj kaj vredno, če kmetija vspeva), da to meščanstvo tudi nič ne pomeni. Kranjski in slajski deželni vladni zastopniki prošlih stoletij naj si roke podajo. Milijone ton premoga se je iz slovenske zemlje: Trbovlj, Hrastnika, Zagorja in iz drugih jam po tujcih, da, tudi po Prusih, poslalo v Nemčijo. Ta slov. premog je pomagal, ko so se železnice zgradile, pospeševati nemško industrijo. Za majhne denarje je sel iz dežele. Drugod so okolo premogovih jam stvarjali tovarnice ter si prihranili so si s tem stroške dovažanja kurila. Pri nas v Avstriji in ej, kaj na Slovenskem! —

Kako se je dalo vzlic gozdni postavi, — (katere izdaje v marsikaterih glavarstvih na Slovenskem se prerezali niso,) — naše krasne gozde pokončati, prodati za bagatelo! Skopušno plačana vožnja lesa v deželi brez železnic ni se plačala pri njej raztrganih komatov in razdrapanih vozov ali hoje, smreke, hrasti so šli po goldinarju iz lepe naše zemlje! —

Kaj so prejšnje vlade storile za poduk naroda, ki bi bil postavljaj mehanike v vseh strokah, material za trgovstvo, za tehnične vede? — Kaj so prejšnje vlade na Slovenskem storile v odpravi analfabetnosti ljudstva sploh? S Španijo ranžira večina Avstrijcev glede jakosti delavske moči in to je vzlic blažene varnosti avstr. kmeta zlodjevo malo!

Prepuščalo se je slov. ljudstvo farovžu in uradnistvu, ki je izhajalo iz grajščin. Roka roko umije. Saj bi bili vredni, da se jih pretepe te farovške ljudi, ako bi sebi škodo delali in masi ljudstva kazali, da je tudi za njo kje obljubljena dežela in da se vanjo pride le, ako se sledi jutranji zarji, ki se zove omika in osloboditev izpod spon preživelega gospodarstva srednjega veka.

Kakor so nekdanj duhovniki v svoji premoči nad avstr. vladami dež. knezov pustili prepasti Oglej in vstati Benetke, tako so v objemajih tega gospodstva avstr. vlade prezrele, da je Trst in morje, za kojim leži več kopnega, kakor v Benetkah, nekaj več vrednega za gospodarstvo vse države, kakor vsa okrogoličnost farovštva ter tiščali za kultivacijo morja kot sredstvo gospodarstva, kot redilno sredstvo milijonov jedino poklicano, — ker na njegovih obalah zraščeno, — slovansko ljudstvo v korist tujega, Avstriji večno in na nož sovražnega Lahonstva, k tlom.

Matroze imate v južnih Slovanih, velike trgovce, duševne voditelje velike trgovine sredstvom morja, ne in ti odločujejo. Ako bi ne bili naši vodilni stanovi v 16. stoletju, ko so imeli oni nož v svojih rokah kot jedini mogoci strahovatelji Turka, premehki, ali, ako se bi bili Slovenci mogli v 16. stoletju zediniti s Hrvati ter Madjari, danes bi bil slovanski jug velikansk emporij velikega industrijelnega gospodarstva ter zraven najrazvitejše kmetije.

Minulo je, utonilo je! Z migljajem najmočnejše roke se ne dajajo podlage modernega gospodarstva. Ali duševnega življenja na zemlji, kojega prebivalci so se stoletja zanemarjali, lahko zanemarjali, ker so bili majhni, premajhni, da bi si sami hrbitišče zravnali, — predručati, modernizirati! — Zato je prav diplomatično gosp. br. Hein govoril le o razvoju gospodarstva sploh. Ni smel pokazati na klopi, ker sedijo nasledniki prejšnjih farovžev, ki so isti ko prejšnji sobrati, in ni smel postavljati svojih prednikov na obtožno klop.

Enkrat in ne čez dolgo vskliknejo vsi Avstrijci: kaj smo bili bedaki, da smo pustili to slov. ljudsko duševno in gmotno držati k tlom, te čuvarje našega morja, našega juvela!

Anton Kuštrin

trgovac

z jedilnim blagom

Gospodsk. ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine trdke Znidarske & Valencije v Ilirski Bistrici; cikorija in žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdica iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kilogr. naprej.

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine želočne kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva — Tekapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žlicico popije. Okrepje po-kvarjeni želodec storé, da zgine v kratkem času ometica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji ja.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh gov. nih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofolletti v Gorici.

Išče se vratarica

za neko vilo v Gorici. Zahteva se pred vsem znanje nemškega jezika. Soprog vratarice je lahko vposljen zunaj. Ako ima majhne otroke, se ne sprejme. Razun prostega stanovanja dobi še primerno mesečno plačo. — Ponudbe na upravnistvo „Soče“.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3-60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10-letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obreštujejo po 6-15%.

Vplacovanje se vrši osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanna Konrad, tovarna ur ter izvoz zlatnine Most (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih pism. — Ilustrovani cenik zastonj!

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vlpavskih, furianskih,

briskih, dal-matinskih in isterkih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 36 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Poštežba poštena.

KAVA

DRUŽBE

SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Ivarina je najboljša cikorija.

ZALOGA PRI IV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Senjena gospodinja!

Me daje si usiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali: „Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: IVANU JEBACINU v Ljubljani.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Rihard Brass

Gorica

zaloga vin in špirita na debelo.

Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Kdor jedenkrat okusi renomirano

ekonomično kavo

si isto gotovo nabavi za domačo rabo.

Dobiva se v vseh glavnih trgovinah jestvin v škalljah po 1/4 klg. à 25 kr.

Glavni zastopnik:

G. F. Resberg — Gorica.

Mineralne vode

vseh vrst

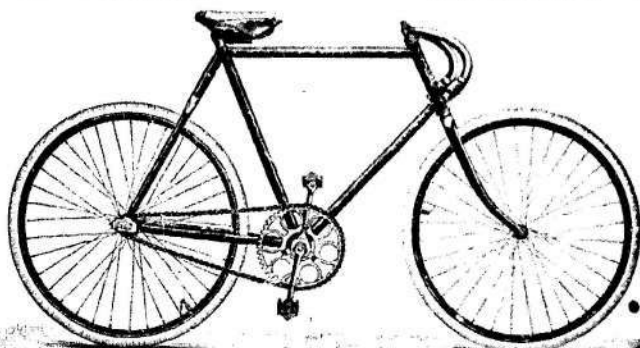
se dobi v mirodilnici pri

A. JERETIČ-U

v Gorici — Tržna ulica (poslopje okr. sodišča.)

Pozor!

Dvokolesa Helical-Premier

prva znamka

svetovne angleške tovarne z zaviro zadej in s prostim tekom spredaj, kakor tudi dvokolesa Regent-Special in Courir po jako zmernih cenah imata v zalogi podpisana, ki se priporočata sorojakom.

Z vsem spoštovanjem

Saunig & Dekleva, Gorica, ulica Municipio 1.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je pokvaril želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec, jedel slabo pripravljena, neprebavljiva, pregorka ali premrzla jedila, ali sploh neredno živel, tako da tripi na gorčici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju ali zasliženju, bodi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč, krepi in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnovenje sveže krvi. Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj ozdravijo. Ne sme se toraj obotavljati in se mora že pri glavobolu, riganju, deravici (zgaga), napenjanju, bljuvanju takoj rabiti. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na potrebo, čuti nekako tesnobo, klanje (madron), srčno utripanje, brezsenost, kakor tudi zasledanje krvi v jetrih, vranici in vratnici (hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz želodca in črev vse nepotrebne in nerahljive snovi.

Medlost, bledost, pomanjkanje krvi in oslabelost so navadno posledice slabega prebavljanja, slabe krvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebite brez spanja uplivajo tako nanj, da začne hirati. Zeliščno vino pomaga zopet, ekrepivši životno moč. Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene živce in obudi veselje do življenja. Vse to dokazujejo mnoge zahvale in pripoznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gld. 1-50 in 2- v lekarnah v Gorici, Komunu, Ajelu, Camplungu, Gradežu, Romansu, Fiumičelu, Gradišču ob Soči, Ronkah, Ogleju, Trzinu, Kanalu, Vidmu, Palmanovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru, Trzinu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna G. Cristofolletti v Gorici pošilja tri in več steklenic zeliščnega vina po originalnih cenah po vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ooje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirita 100,0, glicerine 100,0, rudečega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjevega soka mane 30,0, kopreca, janeža, helenine korenike, ameriksanske korenike, korenike svišča in kolmeža 10,0. Vse to dele naj se zmeša!